

بررسی تأثیر گرده افشانی تکمیلی در برخی صفات کمی و کیفی سه رقم پسته تجارتي در استان قزوین

سعید کاشانی زاده^{۱*}، ولی... رسولی^۲، مجید گل محمدی^۱

^{۱*} عضو هیئت علمی، بخش تحقیقات زراعی و باغی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، قزوین، ایران.
^۲ استادیار، بخش تحقیقات زراعی و باغی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، قزوین، ایران.
*نویسنده مسئول: sdkashanizade@yahoo.com

چکیده

یکی از اساسی ترین مسائل در احداث باغ پسته، تلقیح و گرده افشانی مناسب می باشد. لذا با توجه به عدم رعایت نسبت درختان نر به درختان ماده و همچنین به علت عملکرد پایین محصول پسته در استان قزوین، گرده افشانی مصنوعی (تکمیلی) در پسته مورد بررسی قرار گرفت. در این آزمایش از دو رقم گرده زای محلی که گرده افشان های متفاوتی می باشند بر روی سه رقم پسته اوحدی، کله بزی و اکبری استفاده شد. این آزمایش دارای ۲ فاکتور بود، یکی از فاکتورها ارقام پسته (فاکتور اصلی) در ۳ سطح (کله بزی، اوحدی و اکبری) و فاکتور دوم گرده دهنده (فاکتور فرعی) که شامل گرده دهنده همپوشان رقم اوحدی و اکبری (A) و گرده دهنده همپوشان رقم کله بزی (B) و گرده دهنده آزاد در سه سطح جمعاً ۹ تیمار در ۳ تکرار و هر واحد آزمایشی شامل انتخاب ۲ خوشه گل در دو جهت شمالی و جنوبی جمعاً ۵۴ واحد آزمایشی در قالب طرح اسپلیت پلات انجام گردید. نهایتاً پس از ثبت صفات (تعداد گل تلقیح شده در خوشه، ریزش اولیه، ریزش ثانویه، تعداد میوه تشکیل شده، رشد طولی شاخه، وزن تر، وزن خشک، درصد پوکی، درصد ناخندانی) عملیات تجزیه واریانس و مقایسه میانگین بروش دانکن با نرم افزار SAS و MSTATC انجام شد. نتایج نشان دادند که گرده افشانی تکمیلی بر تعداد میوه در هر خوشه و کاهش در صد پوکی اثرات مثبت داشت. بهترین درخت نر گرده زا مربوط به گرده زا محلی (GA) در مرحله ۵۰٪ گلدهی بوده است. گرده افشانی تکمیلی نه تنها صفات کمی (تعداد گل در خوشه و وزن خشک مغز پسته) را افزایش داد، بلکه صفات کیفی مانند درصد ناخندانی و پوکی را به ترتیب در ارقام پسته اکبری، اوحدی و قزوینی کاهش داد.

کلمات کلیدی: گرده دهنده، وزن پسته، مغز پسته